

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ผล

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ผล

- ๑.๑ ข้อมูล ณ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกทุเรียนทั้งหมด ๗๕ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๕๒๓,๐๒๘ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกมังคุดทั้งหมด ๖๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๖๓,๑๒๑ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกเงาะทั้งหมด ๖๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๑๒,๘๙๕ ไร่
- ๑.๕ พื้นที่ปลูกลำไยทั้งหมด ๗๓ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๘๕๗,๒๖๖ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูทุเรียน

- ๒.๑.๑ เพลี้ยไฟ ไม่พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี พื้นที่ระบาดลดลง ๒๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๐ ไร่)
  - ๒.๑.๒ หนอนเจาะลำต้น พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๖ ไร่)
  - ๒.๑.๓ หนอนเจาะผล พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๑ ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น ๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ไม่พบการระบาด)
  - ๒.๑.๔ ไรแดง พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดระยอง จำนวน ๒ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๓ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕ ไร่)
  - ๒.๑.๕ โรครากเน่าโคนเน่า พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด จำนวน ๑๐,๖๑๔ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๐,๖๑๓ ไร่)
- ๒.๒ ศัตรูเงาะ พบการระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๑ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑ ไร่)
- ๒.๓ ศัตรูมังคุด และศัตรูลำไย ไม่มีรายงานการระบาดของศัตรูพืช

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูทุเรียน

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี แนะนำให้เกษตรกรงดตัดยอดหรือกิ่งที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายไปเผาทิ้ง สำหรับต้นทุเรียนที่ถูกเพลี้ยไฟทำลายระดับรุนแรง แนะนำให้ใช้สารอิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นให้ทั่วทั้งต้น

สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี แนะนำให้เกษตรกรหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยสังเกตรอยแผลจากการวางไข่และการทำลายของหนอนเจาะลำต้น เก็บไข่ไปทำลายเพื่อตัดวงจรการระบาด และลดจำนวนหนอน โดยกำจัดตัวเต็มวัยของด้วงหนวดยาว โดยใช้แสงไฟส่องในช่วงเวลา ๑๙.๐๐ - ๒๔.๐๐ น. หรือใช้ตาข่ายตาดักพันหลวมๆ รอบต้น เพื่อดักจับตัวเต็มวัยมาทำลายทิ้ง แหล่งที่มีการระบาดรุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงชนิดดูดซึม เช่น อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อะเซทามิพริด ๒๐% เอสพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไทอามีโทแซม ๒๕% ดับบลิวจี อัตรา ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยใช้อัตราน้ำ ๕ ลิตรต่อต้น พ่นให้ชุ่มเฉพาะบริเวณลำต้นและกิ่งขนาดใหญ่ ๒ ครั้งห่างกัน ๑๔ วัน ในแหล่งที่มีการระบาดรุนแรง อาจต้องพ่นสารทุกๆ ๓ เดือน และกำจัดแหล่งขยายพันธุ์โดยตัดต้นทุเรียนที่ถูกทำลายรุนแรงจนไม่สามารถให้ผลผลิตได้แล้วไปเผาทิ้ง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมการระบาดและความเสียหายต่อทุเรียนต้นอื่น ๆ

สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรีแนะนำให้เกษตรกรหมั่นสำรวจสวนทุเรียน หากพบหนอนเจาะผลให้เก็บไปเผาทำลายนอกสวนทุเรียน และให้ตัดแต่งผลทุเรียนที่มีจำนวนมากเกินไป โดยเฉพาะผลที่อยู่ติดกัน เกษตรกรควรใช้กิ่งไม้หรือกาบมะพร้าวคั่นระหว่างผล เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยวางไข่หรือตัวหนอนเข้าหลบอาศัย ควรเริ่มห่อผลทุเรียนตั้งแต่มีอายุ ๖ สัปดาห์เป็นต้นไป ด้วยถุงมุ้งไนลอน ถุงรีเมย์ หรือถุงพลาสติกสีขาวขุ่นที่เจาะรูบริเวณขอบล่าง เพื่อให้ให้น้ำระบายออกมาได้ ซึ่งจะช่วยลดความเสียหายของผลทุเรียนได้ หากพบการระบาดของระยะรุนแรงของหนอนเจาะผลทุเรียน ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพคือ สารแลมเบดา - ไซฮาโลทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารคลอร์ไพริฟอส ๔๐% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารคาร์โบซัลเฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยพ่นเฉพาะส่วนผลทุเรียนที่พบการทำลายของหนอนเจาะผล สำหรับในแหล่งที่มีการระบาดให้พ่นหลังจากทุเรียนติดผลแล้ว ๑ เดือน โดยพ่น ๓ - ๔ ครั้ง ทุก ๒๐ วัน

สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง แนะนำให้เกษตรกรอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ ไรตัวห้ำ ตัวงเต่า แมลงวันขยาดและแมงมุม เพื่อควบคุมไรแดงทุเรียน เพิ่มความชื้นในสวนทุเรียนโดยการฉีดน้ำให้ทั่วสวน เพื่อลดการระบาดของไรแดงทุเรียน สำหรับต้นที่พบการเข้าทำลายระดับรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี และสำนักงานเกษตรจังหวัดตราด ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่ จัดทำข่าวเตือนการระบาดของประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี และสำนักงานเกษตรจังหวัดตราด แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการป้องกันและกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่ โดยให้ขุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออก และนำไปเผาทำลาย แล้วทาผลด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา และให้เกษตรกรเฝ้าระวังโดยหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒ การควบคุมศัตรูเงาะ

สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี แนะนำให้เกษตรกรหมั่นสำรวจสวนเงาะอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อลดความชื้นภายในทรงพุ่ม หากพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายเพียงเล็กน้อยตัดส่วนที่เป็นโรคไปเผาทำลาย และเก็บรวบรวมใบที่เป็นโรคและร่วงหล่นในบริเวณสวนไปเผาทำลาย เมื่อพบใบแก่ถูกทำลายมากกว่าร้อยละ 30 ต่อดัน แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ 85% ดับบลิวพี อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นที่ใบให้ทั่วทั้งต้นหรือใช้พ่นป้องกันเป็นระยะๆ

๔. การคาดการณ์

สภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ภาคเหนือ ช่วงต้นสัปดาห์มีอากาศเย็นถึงหนาวในตอนเช้า โดยมีอากาศร้อนในตอนกลางวัน อุณหภูมิต่ำสุด ๑๑ - ๓๙ องศาเซลเซียส สำหรับบริเวณยอดดอยอากาศหนาวถึงหนาวจัด อุณหภูมิต่ำสุด ๔ - ๑๒ องศาเซลเซียส ส่วนช่วงปลายสัปดาห์มีอากาศเย็นถึงหนาวในตอนเช้า โดยมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ ๑๐ - ๒๐ ของพื้นที่ อุณหภูมิต่ำสุด ๑๔ - ๓๕ องศาเซลเซียส สำหรับบริเวณยอดดอยอากาศหนาวถึงหนาวจัด อุณหภูมิต่ำสุด ๕ - ๑๔ องศาเซลเซียส เนื่องจากช่วงนี้มีอากาศหนาวเย็นและมีหมอกในตอนเช้า ส่วนในตอนกลางวันมีอากาศร้อนมีแนวโน้มที่จะเกิดการระบาดของโรคราน้ำค้าง โรคราแป้ง รวมถึงอาจพบการระบาดของเพลี้ยไก่แจ้ เพลี้ยไฟ หนอนกัดกินใบในไม้ผล และหนอนเจาะลำต้นทุเรียนได้ในสัปดาห์ต่อไป

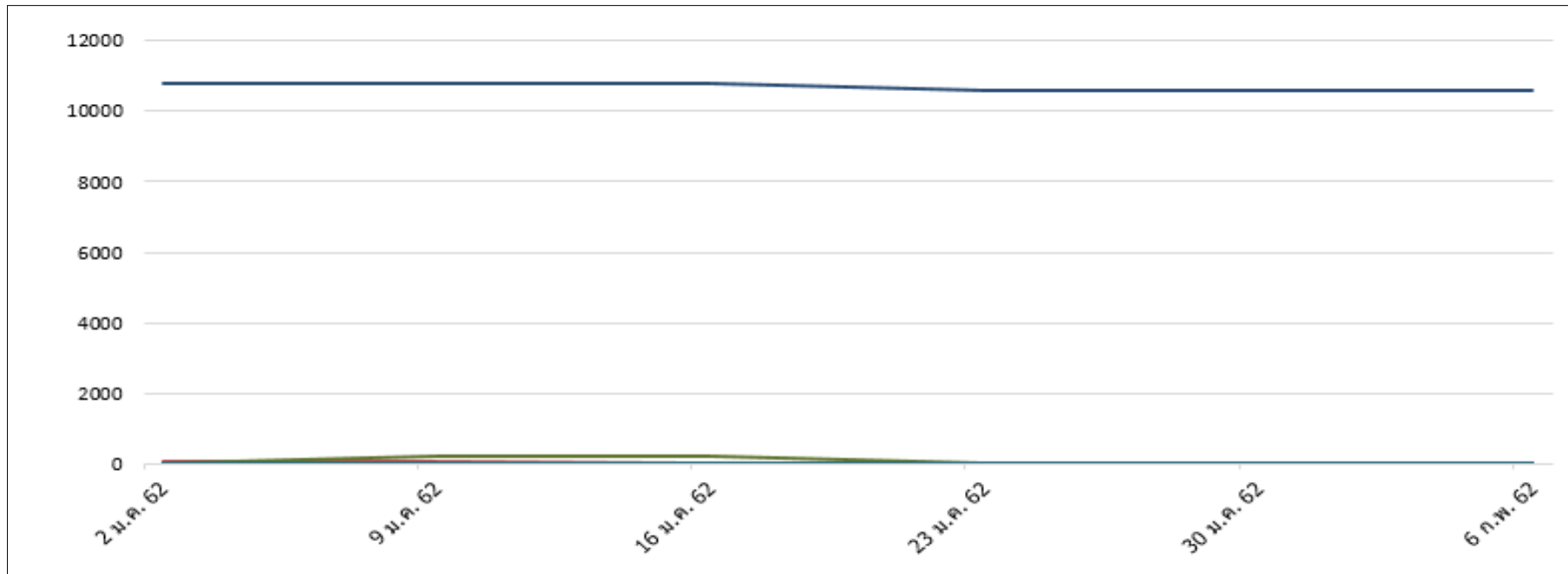
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงต้นสัปดาห์มีอากาศเย็นในตอนเช้า กับมีอากาศร้อนในตอนกลางวัน โดยมีฝนเล็กน้อยบางพื้นที่ อุณหภูมิต่ำสุด ๑๙ - ๓๙ องศาเซลเซียส สำหรับบริเวณยอดภูอากาศหนาว อุณหภูมิต่ำสุด ๑๐ - ๑๕ องศาเซลเซียส ส่วนในช่วงปลายสัปดาห์มีฝนฟ้าคะนองร้อยละ ๒๐ - ๓๐ ของพื้นที่ กับมีลมกระโชกแรง อุณหภูมิจะลดลง ๒ - ๔ องศาเซลเซียส กับมีอากาศเย็นในตอนเช้า อุณหภูมิต่ำสุด ๑๖ - ๓๔ องศาเซลเซียส สำหรับบริเวณยอดภูอากาศหนาว อุณหภูมิต่ำสุด ๙ - ๑๓ องศาเซลเซียส จากสภาพอากาศที่หนาวเย็น และในตอนกลางวันมีอากาศร้อนเหมาะสมต่อการเกิดโรคที่เกิดจากเชื้อราชนิดต่าง ๆ เช่น โรคราแป้ง โรครากเน่าโคนเน่า รวมถึงอาจพบการระบาดของไรแดงทุเรียน เพลี้ยไก่แจ้ทุเรียน และหนอนขอนใบเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโตและผลผลิตลดลงได้

ภาคกลาง ช่วงต้นสัปดาห์มีอากาศร้อนในตอนกลางวัน โดยมีฝนเล็กน้อยบางพื้นที่ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๔ - ๓๘ องศาเซลเซียส ส่วนในช่วงปลายสัปดาห์มีฝนฟ้าคะนองร้อยละ ๑๐ - ๓๐ ของพื้นที่ กับมีลมกระโชกแรง อุณหภูมิจะลดลง ๒ - ๔ องศาเซลเซียส โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๓๔ องศาเซลเซียส เนื่องจากช่วงนี้สภาพอากาศร้อน และมีฝนตกบางพื้นที่ควรเฝ้าระวังการระบาดของโรคงูสวัด หนองเจาะลำต้น เพลี้ยไฟ รวมถึงอาจพบการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่า และโรคราแป้งในพื้นที่ได้

ภาคตะวันออก ช่วงต้นสัปดาห์มีอากาศร้อนในตอนกลางวัน โดยมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ ๑๐ - ๒๐ ของพื้นที่ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๔ - ๓๘ องศาเซลเซียส ส่วนในช่วงปลายสัปดาห์มีฝนฟ้าคะนองร้อยละ ๒๐ - ๓๐ ของพื้นที่ กับมีลมกระโชกแรง อุณหภูมิจะลดลง ๒ - ๔ องศาเซลเซียส โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๓๕ องศาเซลเซียส จากข้อมูลสภาพอากาศในช่วงนี้ที่มีฝนตกบางพื้นที่ แต่มีอากาศร้อนในตอนกลางวัน คาดว่าการระบาดของหนอนเจาะลำต้น หนอนเจาะผล และโรคงูสวัดจะลดลง ส่วนการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน และโรคใบจุดสาหร่ายเงาะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในสัปดาห์ต่อไป และควรเฝ้าระวังการระบาดของเพลี้ยไก่แจ้ และเพลี้ยไฟ สำหรับช่วงนี้ไม้ผลส่วนใหญ่อยู่ในระยะติดผลอ่อน เหมาะสมต่อการเกิดโรคที่เกิดจากเชื้อราชนิดต่างๆ เช่น โรคน้ำค้ำง โรคราแป้ง รวมถึงอาจพบการระบาดของหนอนเจาะลำต้น หนอนเจาะผล เพลี้ยไก่แจ้ เพลี้ยไฟ และเพลี้ยแป้ง ซึ่งจะทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต และผลผลิตลดลงได้

ภาคใต้ ช่วงต้นสัปดาห์มีฝนฟ้าคะนองร้อยละ ๑๐ - ๒๐ ของพื้นที่ ส่วนในช่วงปลายสัปดาห์มีฝนฟ้าคะนองร้อยละ ๒๐ - ๔๐ ของพื้นที่ อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๓๕ องศาเซลเซียส เนื่องจากสภาพอากาศช่วงนี้ที่มีฝนตกกระจายทั่วพื้นที่ ทำให้ดินและสภาพอากาศมีความชื้นสูง ประกอบกับในช่วงนี้ทุเรียนอยู่ในระยะติดผลอ่อนมีแนวโน้มจะพบการระบาดของโรคใบจุด โรคน้ำค้ำง โรครากเน่าโคนเน่า รวมถึงอาจพบการระบาดของหนอนกัดกินใบ หนอนเจาะผล และหนอนเจาะลำต้นได้ ส่วนมังคุดอยู่ในระยะเก็บเกี่ยว อาจพบอาการยางไหล ผลมีรอยแตก และอาการเนื้อแก้วได้ในช่วงนี้

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูของไม้ผล ปี ๒๕๖๒
ภาพรวมทั้งประเทศ

- หนอนซอนเปลือก-ลองกอง ไม่พบการระบาด
- เพลี้ยไก่แจ้-ทุเรียน ไม่พบการระบาด
- เพลี้ยไฟ-ทุเรียน ไม่พบการระบาด
- หนอนเจาะลำต้น-ทุเรียน ๒๕ ไร่
- หนอนเจาะผล-ทุเรียน ๑ ไร่
- ไรแดง-ทุเรียน ๕ ไร่
- โรครากเน่าโคนเน่า-ทุเรียน ๑๐,๖๑๓ ไร่
- โรคราใบติด-ทุเรียน ไม่พบการระบาด
- หนอนกินยอด-มังคุด ไม่พบการระบาด
- โรคใบจุดสาหร่าย-เงาะ ๑ ไร่
- โรคราดำ-เงาะ ไม่พบการระบาด